

بِسْمِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

تکلیف شب ؟؟؟!!! در دوره ی ابتدایی

سید داود میر شفیع لنگری

با تشکر از همکاری آقایان :

محمد رضا وفاکار، سید جمال جلال نژاد

فیبا

سرشناسه	: میرشفیعی لنگری، داود، ۱۳۳۴ -
عنوان و نام پدیدآور	: تکلیف شب؟؟؟؟ در دوره ی ابتدایی / داود میرشفیعی لنگری.
مشخصات نشر	: تهران: رشد اندیشه: دانش آفرین، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	: ۲۲۴ ص.
شابک	: 978-964-2692-26-2
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
موضوع	: تکلیف شب
موضوع	: آموزش ابتدایی -- مشارکت والدین
موضوع	: آموزش ابتدایی-- راهنمای آموزشی
رده بندی کنگره	: ۱۳۸۹ ت۸ م۹/۴۸ LB۱۰۴۸
رده بندی دیویی	: ۳۷۱/۳۰۲۸۱
شماره کتابشناسی ملی	: ۲۲۰۰۲۸۸

تلفن: ۸۸۹۹۵۱۸۱ - ۸۸۹۹۵۱۸۲ (۰۲۱)
همراه: ۰۹۱۲۶۸۶۸۰۵۵ - ۰۹۱۲۳۲۳۳۸۸۶ - ۰۹۱۲۱۳۰۰۵۱۴

شناسنامه ی کتاب

- ◆ نام کتاب : تکلیف شب؟؟؟؟ در دوره ی ابتدایی
- ◆ مؤلف : سید داود میر شفیع لنگری
- ◆ ناشر: رشد اندیشه
- ◆ ناشر همکار: دانش آفرین
- ◆ طراحی جلد : فریماد بیابانی
- ◆ نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۰
- ◆ شمارگان: ۱۵۰۰ نسخه
- ◆ قیمت: ۵۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۲۶۹۲-۲۶-۲ ◆ ISBN : 978-964-2692-26-2

مقدمه

کودکان در ارتباط با آموزش و مدرسه ی خود، مسئولیت های مختلفی را به عهده دارند. گاهی از آنان خواسته می شود :

- تعدادی از تمرین های خاص را انجام دهند.
- یا ، درس مورد نظری را مرور کنند.
- یا ، متن انتخاب شده را مطالعه نمایند.
- یا ، باید گزارشی از محل بازدید شده و یا کار انجام شده را تهیه کنند و کتبا "به کلاس اعلام نمایند
- یا ، وسیله ای را ببازند.
- یا ، اشیایی را جمع آوری کنند.
- یا ، مطلبی برای سخنرانی در کلاس آماده کنند. و.....

خلاصه این که همه ی کودکان ، از این دست کارهای آموزشی را با عنوان « تکلیف شب » یا فعالیت های خارج از کلاس ، در طول تحصیلات خود، فراوان انجام می دهند. انجام دادن همه ی این کارها، از جمله « وظایف آموزشی » کودکان است. که روش های خاصی را طلب می کند. مدرسه و اولیای کودکان باید به آن ها کمک کنند تا کودکان با راهنمایی آنان، راه های موفقیت آمیز وظایف آموزشی خود را شناسایی کنند. اما آن چه بیش تر در تکلیف شب به چشم می آید. و موجب ناراحتی می شود، آن است که گاهی از جانب بعضی افراد، امر تکلیف یا بسیار سخت گرفته می شود. و یا چندان به آن اهمیت داده نمی شود. تا جایی که از نظر کودک و یا اولیای آنان و حتی گاهی افراد تحصیل کرده ، تکلیف شب ، یک برنامه ی سنتی ، کلیشه ای و کاری یکنواخت قلمداد می شود. شاید به دلیل همین طرز فکر است که با تکلیف شب چنین برخوردی می شود. مشکلاتی که با وارد شدن تکلیف در کارهای آموزشی کودکان، در خانه و مدرسه بروز می کند. به دلیل آگاهی نداشتن افراد از تکلیف است. مثلاً : اهداف تکلیف ، ضرورت و اهمیت تکلیف ، اثرات آموزشی و غیره برای آنان مشخص نیست.

به دلیل آگاه نبودن از تکلیف، با آمدن آن، در خانواده ها مشکلاتی رخ می دهد. مانند:

- آغاز جنگ شبانه بین کودک و بزرگ ترها به دلیل پیش کشیدن تکلیف،
- حرص خوردن اولیا در منزل،
- التماس کردن اعضای خانواده به کودک برای انجام دادن تکلیف،
- گریه و زاری و جیغ و داد از جانب کودکان،
- دست به کار شدن اولیا در انجام دادن تکلیف کودکان،
- خسته و نا امید و عصبی به بستر رفتن کودک و.....

در صورتی که تکلیف، برای چنین مقصودی ارائه نمی شود. بلکه تکلیف تکمیل کننده ی یادگیری و پشتوانه ای برای تثبیت آن است.

تکلیف شب کمک می کند تا کودکان بتوانند، آموخته های خود از مدرسه و کلاس درس را، در موقعیت های مختلف خارج از کلاس، به آزمایش گذاشته و به کار برند.

از آن جا که در زمینه ی شناسایی تکلیف، فعالیت های کمی انجام شده است. و در حال حاضر، معلمان هم در مدارس، منبع خاصی برای به کارگیری اصول کار در اختیار ندارند. و نمونه ها یی هم از انواع تکلیف ارائه نشد. بر آن شدیم با توجه به تجربیات سی ساله ی معلمی خود و دیگر معلمان و مختصر جزوات موجود و پراکنده در این رابطه، به مقوله ی تکلیف شب وارد شویم. تا بهانه ای باشد که دیگر همکاران، صاحب نظران و به قول معروف هر کسی که دستی در آتش دارد. (خصوصاً "همکاران با سابقه و با تجربه) به امر تکلیف، اعم از اثرات مثبت و یا منفی آن به پردازند. زیرا کمکی است به آموزش کودکان ایران عزیز و همیشه جاوید ما، انشا.....

تقدیم به روان پاک پدران و مادران نسبی و سبی که به حق، معلم شایسته ای برای ما بودند. و درود به جامعه ی معلمان که در بقای نسل فرهیخته ی اسلام عزیز می کوشند.

« سید داود میرشقیعی »

۵	پیش گفتار (تکلیف شب، تعریف واژه ها)
۱۰	سیر تاریخی تکلیف در جهان
۱۸	تکلیف در ایران
۲۲	نقش تکلیف شب در فرایند یادگیری
۵۱	دلیل انتخاب تکلیف و هدف آن چیست؟
۸۲	انواع تکلیف شب (تمرینی، برای آمادگی، بسطی و امتدادی، فلاقیته، همراه با نمونه ها)
۱۰۸	اثر تکلیف در دانش آموز
۱۱۲	نقش خانواده در تکلیف منزل
۱۲۸	شکل منظم تکلیف از دیدگاه متخصصان: (فایده تکلیف- ضررها یا اثرات منفی)
۱۳۴	تکلیف شب باید دارای چه اصولی باشد
۱۴۴	شیوه های جذاب کردن تکلیف
۱۵۶	تکلیف پس از باز خورد
۱۷۷	انواع تکلیف شب برای درس علوم تجربی
۱۸۶	انواع تکلیف شب برای درس ریاضی
۱۹۳	انواع تکلیف شب برای درس فارسی
۱۹۸	انواع تکلیف شب برای درس تاریخ
۲۰۱	انواع تکلیف شب برای درس جغرافیا
۲۰۴	انواع تکلیف شب برای درس هدیه های آسمان
۲۰۶	تکلیف کلاس چند پایه
۲۰۷	تکلیف هفتگی